

הערל פרק שמיני יבמות

פ.ב.

עין משפט נר מצוה

קלא א מיי פ"א מהל' יו"ט הלכה כ סמנ עשין עה טור ש"ע י"ד סימן קכ סעיף א:
קלא ב ג מיי פ"ג מהלכות תרומות הלכה יד טו"ש"ע י"ד סימן קלא סעיף א:

תוספות ישנים

רבא אמר רישא איסור לאו פ"י משו"ה אמרין ברישא מעלה דהא נמי כי מעלה לא תחלב רק לכהניס א' וליה אלא לאו דעומאה אכל בסיפא אי אמרין דמעלה בחולין תחלב לישראל ואוכל אדם בטומאת הגוף כי אינו מזהר לאכול חולין בטומאת הגוף ואיכא כרת באכילת קדשים בטומאת הגוף:

א' י"ג ויכא כחן אלא לאו דעומאה נשא.

ר' יהודה לטעמיה. בזכיוי הסם ובהקומץ: אדמיני אכל חסינה כו'. דמשמע טעמא משום דהפסד מועט הוא נפלוג בדידה ואע"ג דליכא תקנתא לא בטולה: טהורה בטורה עדיפא ליה. לאשמועינן דלע"ג דשמיהן טהורות ושיך זהו ציטולא טפי דאשכחן במסכת תרומות (פ"ה מ"ג) דתרומה טהורה בחולין טהורין הכל מודין שעולין ובתרומה טמאה בטורה חלוקים ב"ש וצ"ה (סס מ"ד) ועוד דנימוחה ופ"ה לא תעלה: ונר"ל מאי שנא רישא ומ"ש סיפא. דשולמא לר' יוחנן דמוקי לה בשלימה סיפא כיון דהפסד מועט הוא לא מצטלינן חמיה שלימה הואיל ודרכו לינומה ואף על גב דלר' יוחנן עיגול דתרומה בטל בחולין דקא מהדר לר"ל והלא אני שונה כו' מכלל דמודה בעיגול דבטל משום הפסד מועט בחמיה מודה דיהצינן כולוה לכהן הואיל והיא גופה דלורייאתא לא חיישי להפסד מועט אלא לר"ל דלמר מידי דלורייאתא לא בטיל והכא משום דנימוח לא חשיב תו איסור דינה וצטלה סיפא אמאי לא תעלה הא ליתא לאיסורא דעניינא: אמר רב שישא בריה דרב אידי. לעולם דנימוחה ורישא בטומאת משקין דרבנן כגון שנטמאה חמיה על ידי משקין טמאין שנגעו בכלי דמדלורייאתא און משקה טמאה כליו) ואע"ג דליכא למיגור משום טומאה דלורייאתא מודה ריש לקיש דבטיל הואיל ואין דרכו לינומה: וסיפא: קדשים לר' איסור דלורייאתא הוא ומידי דלורייאתא מין בנימינו להאי תנא סבירא ליה ללא בטיל ואפילו שאין דרכו לינומה: ליפלוג וליטני בדידה. בטומאה וטהרה כדנקט מילתיה ומאי מנא דשקיה תנא למילתיה למנאק חולין וקדשים: טהורות בטורה עדיפא ליה. ויחא ליה לתנא למיטני טהורות בטורה דשיך זהו ציטולא טפי כדפרישי' לעיל ופ"ה אולינן לתומאה הואיל ואיסור דלוריי: איסור לאו. טומאה דשר קדשים לאוכלו בלאו והבשר אשר יגע בכל

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ר' יהודה וכו' וליכא למאן דאמר ללא בטיל:

מוסף רש"י

ובל דבר שיש לו מותרין אפילו באלף לא בטיל. לא וע"ג דמדלורייאתא תד בתרי בטיל דכתיב אחרי רבים להטות, אחרון רבנן הואיל ויש לו מותרין לאחר זמן לא יכלנו באיסור על ידי ציטול (ב"ב) שתי קופות. גדולות ובתוכן דגן דהיא תרומה דלורייאתא (פסחים מד.) ולפניהם שני און. על פירות (סס טו.) ונפלו אלו לתוך אלו. האין תוך אלו הקופות, וידוע לנו שהתאם נפל בו והאחד בו, ואין ידוע אי זה בו ואין זה בו (סס.) הרי אלו מותרים. פירות על קופות חולין מותרין לר' כדמחילה אפילו אין בקופה כדי להעלות סאה כחמד ומאה, שאנו אומרים חולין לתוך חולין נפלו, אלא תלינן לקולא הימר בסימא ואיסור באיסור ואע"ג דליכא למינר איסורא (סס.)

רבי יהודה לטעמיה דאמר מין בנימינו לא בטייל. דוקא דבזר למ ומתערב אית ליה לר' יהודה ללא בטיל דומיא דהס הפר ודס השעיר דיליף מינה ר' יהודה דהקומץ רבה (מנחות דף כב.) וסס) אכל דבזר יבש לא דר' יהודה גופיה אית ליה צפ' נוטל (שבת דף קמא):

רבי יהודה לטעמיה דאמר מין בנימינו לא בטייל אבל לא נימוח מאי לא תעלה אדתיני אבל חתיכה של חטאת טהורה שנתערבה במאה חתיכות של חולין טהורות לא תעלה ניפלוג וניתני בדידה בדר"א בשנימוחה אבל לא נימוחה לא תעלה טהורות בטהורות עדיף ליה ולר"ל מאי שנא רישא ומ"ש סיפא א"ר שישא בריה דרב אידי רישא בטומאת משקין דרבנן סיפא דלורייאתא אבל טומאת שרץ מאי לא תעלה אדתיני סיפא אבל חתיכה של חטאת טהורה שנתערבה במאה חתיכות של חולין טהורות לא תעלה ניפלוג וליתני בדידה במה דברים אמורים בטומאת משקין אבל בטומאת שרץ לא טהורה בטהורות עדיף ליה רבה אמר רישא איסור לאו סיפא איסור כרת והא רבה הוא דאמר כל בדרורייאתא לא שנא איסור לאו ולא שנא איסור כרת קשיא רב אשי אמר סיפא משום דהוי ליה דדבר שיש לו מותרין וכל דבר שיש לו מותרין אפילו באלף לא בטיל והא דרב אשי אי לישאל לעולם איסור אלא הא דרב הוה דלורייאתא והתניא ב"שתי קופות אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו בתוך אלו הרי אלו מותרים שאני אומר תרומה לתוך תרומה נפלה וחולין בתוך חולין נפלו ואמר ריש לקיש והוא שרבו חולין על התרומה ור' יוחנן אמר דאע"פ שלא רבו חולין על התרומה בשלמא לריש לקיש קסבר דרבנן נמי רבויה הוא דבעינן אלא לרבי יוחנן קשיא הא מני רבנן היא ואנא

רישא איסור לאו סיפא וכו'. אמאי דלוקמינן בשנימוחה קאי ובקונטרס פירש דלתי לפרושי בשלא נימוחה ועיגול היינו טעמא דר"ל דמדלורייאתא לא בטיל כיון דתרומה לר' דמיחה כרת דמיח ומצילי תלתן של כלאי הכרס אע"ג דליסור לאו היא מ"מ לא בטל משום דהוי אית שדרכו ודוקא בכל שדרכו הוא דמפליג רבה בין איסור לאו לאיסור כרת ואע"ג דעלה קתני שהיה ר"מ אומר כל שדרכו לינומה מקדש יש לפרש כעין שפי' לעיל דה"ק שהיה ר"מ אומר כל שדרכו לינומה מקדש באיסור כרת או באיסור מיתה והואיל וכן דין הוא שיקדש את שדרכו אפילו באיסור לאו ומיהו לא יתכן כלל לפרש כן דהא חמיה של חטאת טהורה בחולין עדיפא אפילו מאת שדרכו כדפרישי' לעיל מטעם דרשויה להחכיד ומשמע דוקא משום דהוי איסור כרת לא בטל אכל איסור לאו בטל:

משום דהוי איה דבר שיש לו מותרין. למאי דקטעי רב אשי קשה עיגול דעניגוליס אמאי עולה דאפילו דרבנן שמעינן ליה לרב אשי (פ"ה דף ד.) דבזר שיש לו מותרין לא בטל ויש להעמיד הדין דעיגול דעניגוליס בתרומה טמאה דאין לה מותרין ומיהו קשה אחת ש' חולין. הקשה הר"ר שמואל מאכזב אדמקשה מצרייתא לומיב

ממתני' דתרומות (ריש) פ"ו (מ"ה) דתנן ב' קופות אחת של חולין ואחת של תרומה שנטמאה טהרה לא תעלה מן נפלה הריני אומר לתוך תרומה נפלה והו' להו לרבי יוחנן ור"ל לאיפלוגי עלה והשיב ר"י דמשום דבזוהי דר' יוחנן מייתי דלורייאתא דאפילו בב' קופות ושתי סאין דליכא למינר כולי האי אוקי חולין אחוקייהו דמה שנטל בקופה של חולין וספק הוא ואין לו חזקה היתר שרי זה רבי יוחנן בלא רבייה ואפשר דבסאה אחת אפילו ר"ל שרי בלא רבייה דסמכינן אחוקת חולין שנקופה ומוקי לה אחוקתיהו ולהכי לא פליגי אמתניתין אלא דברייתא: אלא ר' יוחנן מאי איכא צ"מ. פירוש כיון דתרומה בזמן הזה דלורייאתא היכי סמכינן אשאי אומר להסיר בלא רבייה עימה למאי דסקלקא דעתך השתא דתרומה בזמן הזה דלורייאתא אפילו הוה מוקי לה רבי יוחנן כשרבו מקשי ליה היכי סמכינן אשאי אומר כיון דאית ליה לרבי יוחנן בריש אלו עוברין (פסחים דף מד.) וסס) כוית כבדי אכילת פרס דלורייאתא דהכי פריך לה התם ומתוך קשיא זו משני התם הב"ע בתרומה בזמן הזה דרבנן יש לומר דה"מ למימר וליטעמיך והתם נמי הוה מצי למימר וליטעמיך אפילו כוית כבדי אכילת פרס דרבנן תקשי אמאי אמרין שאני אומר כיון דרבי יוחנן מוקי לה הכא בלא רבייה וכן דרך הש"ס במקומות: ירושה

טומא (ויקרא ו.) סיפא. קדשים בחולין אמי ליה כרת דאכלי להו בטומאת הגוף וטומאת הגוף כרת דכתיב [סס] והנפש אשר תאכל בשר ולעולם בשנימוחה: ל"ה לעולם בשלא נימוחה. ועיגול היינו טעמא דר"ל דבדלורייאתא לא בטיל כיון דתרומה לר' דמיחה כרת דמיח: והא רבה הוא דאמר. דפרק בתרא (דף קט.) כל דלורייאתא (לא בטיל) ל"ש איסור לאו ל"ש איסור כרת. אס חשו רבנן לכרת חשו נמי ללאו ועבוד תקנתא: רב אשי אמר. דנימוחה וסיפא הו' דבר שיש לו מותרין דמותרין לכהן: דהא דק"ל (פ"ה דף ג.) דבר שיש לו מותרין לא בטיל כיון דמשתייחא למחר למאן דאסירא ליה השתא כגון בינה שגולדה ביום טוב: משרא שרי. אפילו השתא: הרי אלו. החולין מותרין לר' והוא שרבו חולין. שנקופת חולין: על הסרומה. שסכסאה תרומה הלכך תלינן בשאני אומר חולין לתוך חולין נפלו דאי נמי הו' איסורא ונפלה סאה תרומה דקופת חולין בטלה ברובא: אף על פי שלא רבו. דסמכינן אשאי אומר: אלא לר' יוחנן קשיא. דמי תלינן לקולא באיסור דלורייאתא: ואנא

למאי דס"ד השתא אמאי תרומה טהורה עולה בק"א: שר' אחת של חולין ואחת של תרומה שנטמאה טהרה לא תעלה מן נפלה הריני אומר לתוך תרומה נפלה והו' להו לרבי יוחנן ור"ל לאיפלוגי עלה והשיב ר"י דמשום דבזוהי דר' יוחנן מייתי דלורייאתא דאפילו בב' קופות ושתי סאין דליכא למינר כולי האי אוקי חולין אחוקייהו דמה שנטל בקופה של חולין וספק הוא ואין לו חזקה היתר שרי זה רבי יוחנן בלא רבייה ואפשר דבסאה אחת אפילו ר"ל שרי בלא רבייה דסמכינן אחוקת חולין שנקופה ומוקי לה אחוקתיהו ולהכי לא פליגי אמתניתין אלא דברייתא: אלא ר' יוחנן מאי איכא צ"מ. פירוש כיון דתרומה בזמן הזה דלורייאתא היכי סמכינן אשאי אומר להסיר בלא רבייה עימה למאי דסקלקא דעתך השתא דתרומה בזמן הזה דלורייאתא אפילו הוה מוקי לה רבי יוחנן כשרבו מקשי ליה היכי סמכינן אשאי אומר כיון דאית ליה לרבי יוחנן בריש אלו עוברין (פסחים דף מד.) וסס) כוית כבדי אכילת פרס דלורייאתא דהכי פריך לה התם ומתוך קשיא זו משני התם הב"ע בתרומה בזמן הזה דרבנן יש לומר דה"מ למימר וליטעמיך והתם נמי הוה מצי למימר וליטעמיך אפילו כוית כבדי אכילת פרס דרבנן תקשי אמאי אמרין שאני אומר כיון דרבי יוחנן מוקי לה הכא בלא רבייה וכן דרך הש"ס במקומות: ירושה